

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S. G., H.**, *zastúpeného JUDr. M. S., advokátom so sídlom v P.*, proti žalovanému **Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Prešove**, Krajský dopravný inšpektorát, Pionierska 33, Prešov, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p. KRP-239/DI-2-2008 zo dňa 21. januára 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/21/2009-64 z 19. apríla 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/21/2009-64 z 19. apríla 2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred orgánmi objasňujúcimi priestupok

Rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu, Okresného riaditeľstva policajného zboru v Prešove z 12. novembra 2008, č. p. ORP-P-839/DI-3/2008 v spojení s rozhodnutím Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Krajského dopravného inšpektorátu v Prešove č. k. KRP-239/DI-2-2008 z 21. januára 2009 bol S. G. uznaný za vinného z priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22

ods. 1 písm. d/, l/, zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch z dôvodu porušenia ustanovení § 4 ods. 2 písm. c/, § 50 písm. a/, § 51 ods. 2 písm. f/, § 51 ods. 3 písm. a/, b/, c/ zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách, pretože 20. septembra 2008 vo večerných hodinách viedol svoje osobné motorové vozidlo značky BMW, evidenčné číslo X. po Šafárikovej ulici v smere jazdy od Duklianskej ulice k Hollého ulici a pri predchádzaní vozidla VW Passat evidenčného čísla X., ktoré viedol vodič Ing. K. P., narazil pravým spätným zrkadlom do ľavého spätného zrkadla tohto vozidla a po náraze nezastavil. Za tento priestupok mu bola uložená pokuta vo výške 5.000 Sk – 165,97 € a zákaz činnosti na dobu 4 mesiacov a povinnosť nahradiť trovy konania.

Oba správne orgány rozhodnutia odôvodnili v podstate všeobecnou povinnosťou vodiča uvedenou v § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách, ktorá stanovuje, že vodič je povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke a nevedomou nedbanlivosťou páchatel'a priestupku podľa § 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého priestupok je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel' nevedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, hoci to vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

II.

Konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom

Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 1S/21/2009 z 24. novembra 2009 zamietol žalobu S. G. v podstate s rovnakým odôvodnením ako správne orgány. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a na jeho základe Najvyšší súd SR zrušil napadnutý rozsudok a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Rozsudok odôvodnil tým, že krajský súd sa dostatočne a vyčerpávajúcim spôsobom nevysporiadal s námietkami, ktoré uplatnil žalobca v žalobe, a to najmä s tvrdením, že nehodu, ku ktorej malo dôjsť, vôbec nezaregistroval, z ktorého dôvodu neboli naplnené všetky

znaky skutkovej podstaty priestupku uvedené v § 22 ods. 1, písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, najmä subjektívna stránka priestupku a neuviedol, prečo nevykonal žalobcom navrhnutý dôkaz – vypočutie svedka za účelom, prečo následne nahlásil škodu príslušnej poisťovni, čím však neuznal svoju vinu. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, z týchto dôvodov odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu musel s poukazom na § 212 ods. 3 a podľa § 221 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

III.

Opakované konanie pred súdom prvého stupňa

Na základe pokynov odvolacieho súdu Krajský súd v Prešove vypočul poškodeného Ing. K. P. a v rozsudku z 19. apríla 2011 skonštatoval, že týmto výsluchom nebolo preukázané, že by neštandardná jazda žalobcu bola zapríčinená pohybom osôb alebo psa v bezprostrednej blízkosti komunikácie, tak ako už bolo uvedené vyššie a preto súd považuje toto tvrdenie žalobcu za účelové.

Ďalej uviedol, že vzhľadom na to, že žalobca nezastavil motorové vozidlo, hoci mal a mohol vedieť, že došlo ku kontaktu s vozidlom VW Passat, druhý vodič motorového vozidla Ing. K. P. nahlásil dopravnú nehodu vzhľadom na ustanovenie § 51 ods. 4 zákona č. 315/1996 Z. z., pretože ak škoda spôsobená pri dopravnej nehode na žiadnom zo zúčastnených vozidiel vrátane prepravovaných vecí ani na inom majetku nedosiahla výšku ustanovenú v odseku 3, teda 10 násobok minimálnej mzdy zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou ustanovenú osobitným predpisom, účastníci dopravnej nehody sú povinní postupovať podľa ods. 3, len ak sa výslovne nedohodli inak. K dohode medzi žalobcom a Ing. K. P. nedošlo, pretože žalobca opustil miesto dopravnej nehody tvrdiac, že nevedel o tom, že sa dopustil priestupku. Naplnenie skutkovej podstaty priestupku podľa ustanovenia § 22 ods. 14 písm. k/ ZP je v príčinnej súvislosti s naplnením skutkovej podstaty priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. V konaní nebolo

preukázané, že by jazda vodiča – žalobcu v kontaktnej blízkosti vodiča motorového vozidla Ing. K. P. bola v krajnej núdzi tak, ako to upravuje § 2 ods. 2 písm. b/ zákona o priestupkoch. Z týchto dôvodov krajský súd žalobu opätovne zamietol.

IV.

Odvolanie/vyjadrenie

V posledný deň zákonnej lehoty napadol uvedený rozsudok odvolaním žalobca a uviedol v ňom, že stále a opakovane tvrdí, že náraz dvoch zrkadiel nezaregistroval, preto nezastavil a preto sa ani nemohol dopustiť dopravnej nehody - dopravného priestupku. Uviedol, že krajský súd, hoci vypočul poškodeného, nevyhodnotil jeho výpoveď úplne a správne a taktiež konanie žalobcu po nehode nevyhodnotil úplne a vo všetkých súvislostiach, čím nielenže nesprávne a neúplne zistil skutkový stav, ale aj takto zistený skutkový stav nesprávne právne posúdil. Na záver odvolania zhrnul, že žalobca o dopravnej nehode nevedel, nakoľko ju nezaregistroval, ani o nej nemohol a nemal ako vedieť, preto neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupkov, z ktorých bol žalobca uznaný vinným a súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Na základe týchto konštatovaní navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie alebo alternatívne zrušiť rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedol, že vzhľadom k skutočnosti, že žalobca neuvádza žiadne nové vecné skutočnosti, zastáva nemenné stanovisko ako ho už uviedol vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Tvrdenie žalobcu o nezaregistrovaní dopravnej nehody a nenaplnení ani nevedomej nedbanlivosti je jedinou oblasťou, ktorá mu môže priniesť úspech v tomto konaní. Žalovaný má za to, že žalobca mal možnosť registrovať túto zrážku a následne si teda aj splniť povinnosť účastníka dopravnej nehody. K zrážke došlo časťou vozidla BMW, ktorá je nepochybne v jeho zornom poli, resp. minimálne v oblasti periférneho

videnia. Tvrdenie žalobcu, že nemal vedomosť o zrážke v čase, keď sám potvrdil, že počul náraz, považuje žalovaný za nepravdivé. Žalovaný zastáva názor, že žalobca svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty priestupku, pre ktorý bol uznaný vinným. Dôveryhodnosť jeho tvrdení spochybňujú aj vyslovené klamstvá o náraze kameňa, či o psovi, ktorý mal tendenciu vbehnúť na cestu. Aj nahlásenie poistnej udalosti potvrdilo, že žalobca bol na mieste dopravnej nehody a zároveň si uznal zavinenie, t.j. poškodenie vozidla VW Passat. Žalovaný považuje za nepravdivé tvrdenie žalobcu, že o dopravnej nehode nevedel, nezaregistroval ju a ani o nej nemohol a nemal vedieť.

V.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§212 ods. 1 OSP) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné. Po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, rozsudok verejne vyhlásil dňa 1. augusta 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že vec už bola Najvyšším súdom SR prejednaná a rozhodnutá, avšak napriek tomu sa krajský súd opakovane i v napadnutom rozsudku dopustil rovnakých pochybení ako v prvom rozhodnutí. Pre stručnosť a jasnosť (okrem odkazu na predchádzajúce rozhodnutie sp. zn. 5Sžo 79/2010 z 28. septembra 2010 a v ňom uvedených citácií zákonných ustanovení) odvolací súd konštatuje, že napriek doplneniu dokazovania a rozšírenia dôvodov prvostupňovým súdom v napadnutom rozhodnutí nedošlo k odstráneniu pochybností, na akom skutkovom základe krajský súd ustálil, že žalobca konal v nevedomej nedbanlivosti, že teda nevedel, avšak vedieť mal a mohol.

Pri konštatovaní, že žalobca konal v nevedomej nedbanlivosti nepostačuje, že právny predpis (zákon č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v § 4 ods. 2, písm. c/ a ďalších) stanovuje určité povinnosti vodičovi, ale je potrebné ustáliť, či aj v prípade, ak tieto povinnosti vodič nerešpektuje, koná úmyselne alebo z nedbanlivosti a následne po vyriešení a zodpovedaní tejto otázky, či takéto konanie, ak je úmyselné alebo z nedbanlivosti, zakladá skutkovú podstatu priestupku. Samotné naplnenie skutkovej podstaty priestupku bez toho, aby bola preukázaná subjektívna stránka podľa § 4 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, nie je možné.

Na preukázanie subjektívnej stránky niekedy pri priestupku nepostačuje len konštatovanie, že neznalosť zákona neospravedlňuje a prosté konštatovanie porušenia povinnosti vodiča. V prerokúvanom prípade je zrejmé, že došlo k stretu vozidiel a poškodeniu spätného zrkadla vozidla vodiča Ing. K. P., avšak zatiaľ neexistuje jednoznačný dôkaz, či o tomto náraze a poškodení vedel aj vodič – žalobca, a teda či porušil svoje povinnosti sledovať situáciu v cestnej premávke, pretože nie je objektívne možné očakávať od ktoréhokoľvek vodiča, aby sledoval v každom momente situáciu pred i za vozidlom, vedľa neho i vo vozidle, pretože to nie je uskutočniteľné a viedlo by to k objektívnej zodpovednosti namiesto subjektívnej.

Z týchto dôvodov ustanovuje už článok 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, že každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu (čo sa týka i priestupkového konania pre jeho trestnú povahu).

Z tejto zásady vyplýva okrem iného i to, že ak nemožno preukázať vinu, či už pre nedostatok, nedostupnosť, nevykonateľnosť, neopakovateľnosť dôkazov a podobne (niekedy i pre procesnú vadu, ktorou je zmarené vykonanie a vyhodnotenie usvedčujúceho dôkazu), platí, že obvinený sa považuje za nevinného a súd nemôže konštatovať vinu.

Krajský súd v Prešove nebol viazaný návrhom žalobcu v prvom odvolaní a nič mu nebránilo vypočuť aj svedkov – policajtov, ktorí na druhý deň ráno po údajnej dopravnej nehode prišli za žalobcom a zisťovali mieru jeho zavinenia na zrážke s vozidlom poškodeného Ing. K. P. Nebol vypočutý ani syn žalobcu, ktorý mal otca na poškodenie auta upozorniť ako prvý. Rovnako výsluch Ing. K. P. bol na pojednávaní 19. apríla 2011 vedený

nedostatočne profesionálne bez zreteľa na to, že touto výpoveďou sa má ozrejmiť vedomosť, či nevedomosť žalobcu o náraze, či už počas neho alebo čo i len krátko po ňom. Otázky mali byť kladené so zameraním na zistenie tejto skutočnosti, napr. či Ing. P. nejako na žalobcu po náraze trúbil, kýval, svietil, upozorňoval, či ho nechcel dosiahnuť a dávať mu znamenie, aby zastavil, ako sa správal žalobca, keď za ním prišiel, či si bol vedomý nehody a podobne. Rovnako mali byť vypočutí i ďalší uvedení svedkovia, ak by výsluch svedka Ing. K. P. nedával dostatočné odpovede na otázky týkajúce sa zavinenia žalobcu.

Z týchto dôvodov vyhovujúc v plnom rozsahu odvolaniu žalobcu a z dôvodov už uvedených i v predchádzajúcom rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžo 79/2010 z 28. septembra 2010, bolo potrebné napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie Krajskému súdu v Prešove (§ 221 ods. 2 OSP).

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.

V Bratislave 1. augusta 2012

JUDr. Zuzana Ďurišová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková